

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-446-7-3>

ARE THE MODERN FEEDING NORMS A NEED FOR ANIMALS OR THEIR EXPLOITATION TO THE POINT OF EXHAUSTION?

СУЧАСНІ НОРМИ ГОДІВЛІ ЦЕ ПОТРЕБА ТВАРИН ЧИ ЕКСПЛУАТАЦІЯ НА ВИСНАЖЕННЯ?

Tsvihun A. T.

*Doctor of Agricultural Sciences,
Professor,
Head of the Fodder Production
and Agricultural Animals Feeding
Laboratory*

Цвігун А. Т.

*доктор сільськогосподарських наук,
професор,
завідувач лабораторії
кормовиробництва та годівлі
сільськогосподарських тварин*

Kudryk N. A.

*Candidate of Agricultural Sciences,
Senior Researcher,
The Acting Director*

Кудрик Н. А.

*кандидат сільськогосподарських
наук, старший науковий
співробітник,
виконувач обов'язків директора*

Yakovchuk V. S.

*Candidate of Agricultural Sciences,
Senior Researcher,
Head of the Production and Processing
Sheep Breeding Products
Technology Laboratory
"Ascania Nova" Institute of Animal
Breeding in the Steppe Regions named
after M. F. Ivanov – National Scientific
Selection-Genetics Centre
for Sheep Breeding
Chubinske village, Ukraine*

Яковчук В. С.

*кандидат сільськогосподарських
наук, старший науковий
співробітник,
завідувач лабораторії технології
виробництва і переробки продукції
вівчарства
Інститут тваринництва степових
районів імені М. Ф. Іванова
«Асканія-Нова» – Національний
науковий селекційно-генетичний
центр з вівчарства
с. Чубинське, Україна*

Норма це середня кількість енергії, поживних, мінеральних і біологічно активних речовин, які на думку вчених, потрібні тваринні для підтримання життя, розмноження, виробництва продукції та забезпечення нормального здоров'я.

Повноцінною годівлею вважають годівлю, яка забезпечує потребу тварин в енергії, поживних, мінеральних і біологічно активних речовинах необхідних тварині для підтримання життя, розмноження, виробництва продукції та забезпечення нормального здоров'я (деталізації), в достатній кількості (рівень годівлі), при оптимальній концентрації їх в сухій речовині та необхідному співвідношенні між

ними, за умови, що вміст антипоживних, шкідливих та отруйних речовин, будь-якого походження, не перевищує гранично допустимих концентрацій. Підкреслимо – забезпечує не норму, а потребу!

Питання визначення потреби тварин у поживних речовинах досить складне. В абсолютній більшості досліджень вчені додають ту чи іншу кількість чи збільшують концентрацію в сухій речовині якогось елемента живлення і якщо підвищується продуктивність це починають вважати нормою, корисним для виробництва. Таким чином дійшли до того, що корови використовуються дві – максимум три лактації. Чому? Тому що реальна потреба тварин не забезпечується, а йде нещадна експлуатація за рахунок використання стимуляторів, які шкідливі для організму тварин. Чи якісна в цьому випадку одержувана продукція? Мають ні.

Рекомендуємо подивитись в інтернеті про здичавілих корів чорнобильської зони. Це корови чорнорябої масті, які використовувались населенням. Це культурна порода, яка адаптувалась до умов середовища, веде спротив вовкам та іншим хижакам. Їм ніхто не дає концентровані корми, не заготовляє сіно, силос чи інші корми, мабуть, не має кухонної солі чи інших мінеральних і вітамінних добавок. Подивіться на їх вгодованість і задумайтесь та зробіть висновки про те чи вірні наші уявлення про потребу тварин, чи в правильному напрямку рухається наука про годівлю тварин, утримання, в тому числі, зоогігієнічні нормативи [1, 2].

Можна шукати виправдання потребою суспільства, але збільшення числа хвороб, особливо ожиріння в людей, чи не є наслідком вживання одержуваної продукції, можливо на енерго-інформаційному рівні чи впливу речовин, які ще не ідентифіковані нами і ми не знаємо про їх вплив на людей. Це поява нових хвороб, які сучасна медична наука не може пояснити, тощо.

Особливо хочемо зупинитись на таких факторах, які практично не досліджуються і не контролюються при організації годівлі тварин. Це антипоживні, шкідливі, отруйні речовини, будь-якого походження, або невідомі (не вивчені) енерго-інформаційні впливи невідомої природи. У переважній більшості випадків їх вміст в раціонах ніхто не контролює! Стандарти на корми, воду яку вживають тварини примітивні, якість пасовищ не оцінюється взагалі. Про яку якість продукції тваринництва можна вести мову?

Речовини які є природними для кормів: нітрати, нітроти, алкалоїди, глюкозиди, інгібітор трипсину та інші шкідливі в певних дозах для тварин. Солі важких металів: Hg, Pb, As, Zn, Cu, радіоактивні елементи. Мікотоксини: офлотоксин, фузагілін, гліотоксин, рубратоксин та інші. Пестициди: гербіциди, інсектициди, акарициди, дефоліанти і так далі. Потрібно мати достатню кількість добре оснащених лабораторій для

можливості досліджень кормів, продуктів обміну речовин згідно сучасних вимог.

Якщо за різними системами нормування NRC, CNCNS, AEC, INFA, SCA, DLG рівень обмінної енергії може коливатись у межах 10–12%, то по нормуванню можливо необхідних мінеральних елементів у світі не існує єдиної думки і відхилення можуть складати більше 50%, іноді вдвічі. Ось тут і є проблема. Частина мінеральних сполук мікроелементів негативно впливає на мікрофлору не тільки жуйних тварин, але всіх тварин Zn, Cu, Mn, J та інші. Тому в комбікорми включають хелати, які менш шкідливі для організму і навколишнього середовища.

Дослідження з годівлі слід повернути в русло факторіального методу, з конкретною оцінкою в них, що і куди йде, і на які потреби використовуються поживні речовини в організмі. Удосконалити дослідження обміну енергії, як узагальнюючого чинника обміну речовин у всіх наукових дослідженнях з годівлі тварин, через респіраційні чи інші методи [3]. Всі наукові дослідження повинні завершуватись математичним моделюванням і прогнозуванням, яке дає змогу використовувати його в подальшій науковій та практичній роботі.

Мета нашої короткої тези привернути увагу до тих проблем які сьогодні в питаннях організації якісної і повноцінної годівлі сільськогосподарських для одержання продукції з заданими характеристиками.

Література:

1. Здичавілі корови в Чорнобильській зоні, 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3-ZAAYxlOlw> (дата звернення: 07.05.2024).
2. Дикі корови в Чорнобилі. Правда чи міф, 2020. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=16NRqk1ElkA> (дата звернення: 08.05.2024).
3. Tsvigun A. T, Tsvigun O. A. Predicting method of the energy balance for ruminants. Scientific achievements in agricultural engineering, agronomy and veterinary medicine. Polish Ukrainian cooperation scientific monograph. Edited by Faten Mohammed Al Najjar, Szymon Głowacki, Marek Wróbel. Kraków, 2018.